

mi satirami — Bůh je osvět!)! Od P. Josefa⁹⁾ jsem nedostal žádného listu, ale budu hledět, abych mu co nejdříve poslal dopis V. D. Bude mu velkým potěšením v jeho pustinách. O misie na území Tarahumarů⁹⁾ máme opravdu obavy, ježto jsme obklíčeni tolika piráty, ale očekáváme nyní velmi vydatnou pomoc od čtyř válečných lodí, které staví s povolením královým ve Španělsku Biscayané. Biscayané jsou totiž velmi bojovný kmen a rození námořníci. Náš důst. P. generál došel opět zprostředkováním papežovým a královny vdovy milostí u našeho krále. S tím se V. D. co nejdvořileji poroučím. Spolu se mnou pozdravují V. D. co nejsrdčněji můj P. rektor a D. P. představený domu professů, děkuje V. D. zároveň za velikou námahu, kterou si dala, aby jim sdělila novinky z Evropy. V Mexiku 16. března 1686.

V. D. sluha v Kristu

Šimon Boruhradský jinak Castro¹⁰⁾.

Důstojného P. Matěje Tannera oplátkou co nejsrdčněji pozdravuji a blahopřeji mu, že může do své knihy Mučedníků, zařaditi tak důstojné spoluapoštoly a krajany naše.¹¹⁾ Stejně pozdravuji důst. P. Zimmermanna a bratra Jiřího Vysokého, jakož i důst. P. Jana Aidama.

II

Důstojný Otče v Kristu! Pokoj Kristův!

Téměř dva roky nedostali jsme dopisu ani od V. D. ani z české provincie, ale není to nic zvláštního, neboť již celý rok nespátřili jsme v této zemi ani lodě, ani zprávy ze Španěl. Poněvadž však odjezd lodí, která odjíždí za jakýmisi záležitostmi do Španěl, skýtá mi vhodnou příležitost, píši těchto pár řádek. D. P. Neumann¹⁾, byv vyslán P. visitátorem do tohoto města k místokráli, aby s ním projednal záležitosti misí, přišel do Mexika a, vyřídiv svoje věci, vrátil se zase zdráv a bez úrazu do misí. Já i nadále jsem zaměstnán pracemi a záležitostmi, prikazovanými mi místokrálem. Sotva je jedna věc hotova, už jsem hnán do jiné; a tak byl jsem, když loňského roku povodně hrozily zatopením celého města, skoro šest měsíců mimo Mexiko. Město stojí totiž uprostřed jezera a je odevšad obklíčeno horami a voda může odtékat jen jedním odtokem, který arci nepostačuje, aby pojal takové množství vod. Neboť do jezera mexického²⁾ vtéká celkem 17 řek a některé z nich jsou velmi bohaty vodou a veliké. Některé z těchto řek, nemohouce pojmouti takovou spoustu vod

protrhly hráze a valily se přímo na město, zalévající veškera předměstí a ničíce při tom budovy i zahrady. Když místokrál³⁾ a královský senát⁴⁾ postřehli toto nebezpečí, pověřili jednoho z vysokých úředníků záchrannými pracemi. Ale ten, vynaloživ na tu věc čtyři tisíce zlatáků a ztrativ v práci několik měsíců, nepořídil zhoła nic. V této zoufalé situaci povolal místokrál mne a, když král dal souhlas k mé volbě, byla mi tato práce svěřena. S pomocí boží a Panny Marie provedl jsem celé dílo v době jednoho měsíce a osvobodil jsem město od záhuby, změniv zúplna tok vodní a převed' jej oklikou do jezera. Pro tento tok jsem vytvořil nové koryto a opevnil je přepevnými hrázemi, takže v tomto roce povodně, jakkoli byly veliké, neodnesly mi ani hroudy prsti. A tu práci jsem provedl na podiv za pouhých 662 zlatých.

Když uviděly tento podivuhodný úspěch kraje sousedící s Mexikem a vystavené rovněž povodním, zejména zboží markýze del Valle neboli Corteze, vyžádaly si mne zvláštní žádostí, podanou místokráli, od královského senátu, abych změnil a jinam obrátil tok dvou řek, které loňského roku strašlivým způsobem zpusťovali město Cuoca⁵⁾. Přihlížeje k této žádosti, vymohl si místokrál znovu dovolení od provinciála a pověřil mne touto velmi namáhavou prací. Pustil jsem se do díla a v pěti měsících jsem je dokončil. Změnil jsem tok řeky, která před tím, když prorazila hráze, valila se přímo proti městu Cuoca a proti dvěma klášterům a pak dál proti Mexiku, a převedl jsem jej tři míle od zmíněného města do jiného jezera. Délka nově vykopaného říčního koryta byla jedenáct tisíc šest set pět loktů a celý náklad na toto dílo obnášel k všeobecnému podivu jen tisíc sedm set zlatých. A, chvála Bohu, dílo se vydařilo; to pocítili jak občané tak statky okolní, vydané značně povodním, jež letos jsou chráněny a v bezpečí.

A, když jsem si již myslil, že si budu moci něco od práce odpočinouti v ústraní provincie ostrovů Filipinských, přivedilo mi nové práce a nové starosti povstání čili vzbouření, ke kterému došlo v tomto městě. Události se sběhly tak: Obrovské povodně loňského roku zničily úplně úrodu v okolí tohoto města a začal se pocítovati jakýsi nedostatek pšenice. Místokrál, vida nouzi, dal arci dovážet do městských sýpek ve velkém množství pšenici ze vzdálenosti 40—50 mil, ale pro velké množství Indiánů a měšťanů to nepostačovalo, spotřebovávalo se tu každého týdne sedm tisíc měřic kukuřice (tou se totiž Indiáni hlavně živí). Obilí se dováželo od měsíce října loňského roku 1691 až do června roku 1692, ovšem 35